

حسن بهشتی پور
تحلیلگر مسائل سیاسی

گزارش جدید سازمان بین المللی انرژی اتمی به هر حال گزارشی منفی علیه ایران است. آژانس انتظار داشته که ایران به سوالاتش پاسخ بدهد. طبق قرار قبلی ایران حداکثر قرار بود در سه ماه پاسخگو شود. با این پاسخ‌ها برای آژانس قانع کننده نبوده یا به‌طور کلی جوابی به سوالات نداده است. اثر این گزارش را می‌توان در جلسه شورای حکام دید که ظرف چند روز آینده برگزار خواهد شد و فضاسازی که شده احتمالاً صدور قطعنامه علیه ما را بالا می‌برد. قطعنامه شورای حکام طبق اساسنامه باید آرای آن به اتفاق آرا صادر شود. یعنی هر ۳۵ کشور رأی مثبت بدهند. اما از سال های ۸۵، ۸۶ که این شورا قطعنامه علیه ایران صادر کرد و پرونده را به شورای امنیت ارجاع داد، قطعنامه نه با اتفاق آرا که با اکثریت آن صادر شد. یعنی اکثر کشورها رأی به صدور قطعنامه علیه تهران داده بودند آنها از آن زمان یک رویه جدید درست کرده و آن را ادامه داده‌اند. در شرایط فعلی نیز به‌رغم موضع منفی برخی کشورها مانند چین و احياناً روسیه احتمالاً قطعنامه شورای حکام علیه ایران صادر خواهد شد. صدور این قطعنامه شروعی جدید برای پرونده سازی علیه ایران است. ایران پیش‌تر نیز تجربه چنین روندی را داشته است. برگ به برگ این پرونده‌ها و قطعنامه‌هایی که صادر می‌شوند، یک نوع مستندسازی علیه ایران است. هرقد ما این قطعنامه‌ها را قبول نداشته یا آنها را ظالمانه بدانیم یا معتقد باشیم که سیاسی کاری آژانس بوده، تأثیری برای پیامدهای منفی آن طبق حقوق بین‌الملل نخواهد داشت و یک امتیاز منفی برای ما به شمار می‌رود. البته از نظر اقتصادی این قطعنامه‌ها تأثیری بر ایران ندارد، چراکه در حال حاضر ریسک اقتصادی در کشور ما به عدد هفت رسیده است. اما از لحاظ بین‌المللی و اینکه احتمال دارد باعث ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت شود، منفی است و ما باید تلاشمان را بکنیم تا از تکرار این تجربه‌ها جلوگیری کنیم.

نکته

وکیل مدافع محمدعلی نجفی:

نجفی سه‌بار در خواست آزادی داده‌است

وکیل مدافع محمدعلی نجفی شهردار پیشین تهران گفت: با درخواست آزادی مشروط موکل از سوی دادستانی موافقت نشد. حمیدرضا گودرزی در گفت و گو با ایسنا در این باره اظهار کرد: موکل تاکنون سه بار درخواست آزادی مشروط داده‌است، ولی دادستانی با آن موافقت نکرده است. وی افزود: با توجه به اینکه موکل بیش از نصف مجازات را گذرانده باید از آزاد شود ولی چنین اتفاقی رخ نداده است.

بازخوانی پرونده قتل استاد

بر اساس این گزارش، یکی از پرونده‌های سال ۹۸ پرونده قتل میرا استاد -همسر دوم محمدعلی نجفی- شهردار سابق تهران بود که با رای نهایی هیات عمومی دیوان عالی قتل میرتا استاد، قتل عمد تشخیص داده شد. میرتا استاد - همسر دوم محمدعلی نجفی - ۹۸ خردادماه سال ۹۸ با شلیک گلوله به قتل رسید. عصر همان روز نجفی به قتل همسرش اعتراف و انگیزه خود را اختلافات خانوادگی عنوان کرد. اتهامات نجفی، قتل عمد میرتا استاد، حمل و نگهداری سلاح غیر مجاز و ایراد صدمه بدنی عمدی منتهی به جرح (غیر فوتی) است. در دور اول رسیدگی به این پرونده سه جلسه دادگاه در شعبه ۹ دادگاه کیفری یک تهران که در سال ۹۸ به ریاست قاضی محمدی کشکولی برگزار شد و نهایتاً نجفی با احرار قتل عمد میرتا استاد به قصاص محکوم شد.بعد از آن برادر میرتا استاد با انتشار پستی در صفحه اینستاگرام خود از اعلام رضایت از قصاص نجفی خبر داد. شهرپورماه سال ۹۸ حکم شعبه نهم دادگاه کیفری یک تهران در پرونده محمدعلی نجفی با اتهام قتل میرتا استاد که برای تجدیدنظرخواهی به دیوان عالی کشور ارسال شده بود، از سوی این مرجع قضایی نقض شد و برای رفع نقض تحقیقات و تکمیل آن به شعبه بدوی رسیدگی کننده به پرونده - شعبه ۹ دادگاه کیفری یک تهران - اعاده شد.در دور دوم رسیدگی به پرونده، دو جلسه دادگاه در ششم و نهم آذرماه سال ۹۸ در شعبه نهم دادگاه کیفری یک تهران به ریاست قاضی محمدی کشکولی برگزار شد و دادگاه مجدداً قتل عمد را محرز دانست اما این بار با توجه به رضایت اولیای دم، قصاص منتهی و نجفی صرفاً به ۷ سال و نیم حبس محکوم شد. با این حکم از سوی نجفی اعتراض و پرونده به شعبه ۴۱ دیوان عالی کشور ارجاع شد. دیوان عالی کشور بار دیگر حکم پرونده را نقض کرد و این بار پرونده را به شعبه هم عرض صادر کننده رای بدوی - شعبه ۱۰ دادگاه کیفری یک تهران - فرستاد. در دور سوم رسیدگی به پرونده، ۱۴ اردیبهشت سال ۹۹ شعبه ۱۰ دادگاه کیفری یک تهران به ریاست قاضی متین راسخ یک جلسه دیگر رسیدگی به گزار شد. ۲۶ اردیبهشت سال ۹۹ گودرزی از صدور رای این پرونده خبر داد و گفت: دادگاه دیوان قتل عمد برای موکلم تشخیص داده و آقای نجفی به ۶ سال و نیم حبس تعزیری محکوم شده است.نهایتاً پس از یک سال اختلاف قضایی درباره پرونده قتل میرتا استاد، سرانجام دیوان عالی کشور ۲۵ شهریورماه ۹۹ با تأیید رای دادگاه کیفری اقدام محمدعلی نجفی را «قتل عمد» دانست.بدین ترتیب پرونده نجفی در سال ۹۹ بسته شد و از آن زمان تاکنون دوران محکومیتش را در زندان می گذراند.

نگره

اعزام هیأت ۶نفره کنسولی ایران به عربستان

ایران، هیات ۶نفره‌ای را از بخش کنسولی وزارت خارجه در ایام برگزاری مراسم حج واجب به عربستان اعزام می‌کند. با توجه به مأموریت وزارت امور خارجه در راستای انجام امور کنسولی برای حمایت از اتباع ایران در نقاط مختلف جهان و حمایت از حقوق آنها،دستگاه دیپلماسی کشور در ایام برگزاری مراسم حج واجب که به زودی در عربستان برگزار می‌شود هیات کنسولی ۶ نفره به این کشور اعزام می‌کند. عربستان سعودی بعد از دو سال که به خاطر شیوع اپیدمی کرونا مراسم حج را با حضور تعدادی از حجاج عربستانی برگزار می‌کرد این زمینه را فراهم کرده که امسال مراسم حج مانند سال‌های قبل با حضور حجاج از کشورهای مختلف از جمله ایران برگزار شود و در همین چارچوب امسال تعدادی از شهروندان ایرانی در مراسم حج شرکت خواهند داشت.

صبحا زنگنه در گفت‌وگو با «آرمان ملی» مطرح کرد:

ایران وامریکااز

«درخواست‌های حداکثری

برجام» کوتاه بیایند

راه‌حل بیرون آمدن برجام از محاق راه‌های میانه ووقت است

ایران و آمریکا باید به سمت راه‌حل‌های میانه حرکت کنند

مواضع حداکثری هر کدام از طرفین گره‌های برجام را بیشتر می‌کند

گذشت زمان وضعیت برجام را شکننده خواهد کرد

جنگ اوکراین جهان را به سمت قطب‌بندی جدیدی سوق داده‌است

درخواست‌های حداکثری برجام را مسکوت گذاشته‌است

باید منتظر ابتکار عمل عمان در باره برجام بود

اصلاحات اقتصادی دولت می‌توانست در شرایط مساعدترین بین‌المللی انجام‌شود

عمان می‌تواند از ظرفیت‌های خود برای میانجی‌گری در باره برجام استفاده کند

عکس: آرمان ملی/فاطمه فتاحی

آرمان ملی – احسان انصاری: آیا برجام به محاق رفته است؟ چرا به‌رغم اینکه طرفین در مذاکرات به مواضع نزدیکی رسیده بودند یکباره فضا تغییر کرد و برجام مسکوت ماند؟ در چنین شرایطی آینده برجام چه خواهد شد؟ آیا اصلاحات اقتصادی دولت با علم به نتیجه رسیدن برجام بوده و یا شکست آن؟ «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی این موضوع با دکتر صباح زنگنه تحلیلگر روابط بین‌الملل گفت‌وگو کرده است. زنگنه معتقد است: «تنها مسیری است که می‌تواند برجام را به نتیجه برساند این است که طرفین به راه‌حل‌های میانه فکر کنند و در نهایت به راه‌حل‌های موقت رضایت بدهند. تنها در چنین شرایطی است که هر دو طرف به خواسته‌های خود دست پیدا می‌کنند. از یک‌سو ایران با گشایش‌هایی در زمینه تحریم‌ها و اقتصاد خود مواجه می‌شود و می‌تواند برخی از مشکلات خود را حل کند و از سوی دیگر آمریکا می‌تواند اعتبار از دست‌رفته خود درباره برجام را که با خروج ترامپ از برجام صورت گرفت را دوباره به دست بیاورد. من معتقدم این راه‌حل همچنان بهترین راه و حل و شاید تنها راه‌حل باشد که برجام را از محاق بیرون بیاورد». در ادامه حاصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

چرا در حالی که برجام به لحظات حساس و

تعیین‌کننده خود رسیده بود و اخبار منتشر شده در این زمینه نشان می‌داد که احتمال توافق وجود دارد یکباره ورق برگشت و مذاکرات تعطیل شد و در شرایط کنونی آینده برجام در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته است؟

مذاکرات هسته‌ای در ماه‌های گذشته با فراز و نشیب‌های زیادی همراه بود. طرفین نیز بر سر مسائلی مانند قرارگیری سیاه پاسداران در لیست گروه‌های تروریستی با هم مشکل داشتند. در ابتدا نیز اعتلاف‌هایی از سوی طرفین وجود داشت اما پس از مدتی خواسته‌های حداکثری جای خواسته‌های حداقلی را گرفت. شاید یکی از موضوعاتی که می‌تواند محل مناقشه باشد ورژن‌های جدیدی بود که طرفین از برجام ارائه می‌کردند و تلاش می‌کردند این ورژن‌ها را ارائه بدهند. در یمن آتش‌بس برقرار شد که بخشی از فشاری که به عربستان سعودی وارد می‌شد را کاهش داد. به همین دلیل نیز در شرایط کنونی عربستان احساس آرامش بیشتری می‌کند. تا قبل از این اتفاق عربستان روی مواضع گذشته خود ایستادگی می‌کرد و به همین دلیل با چالش‌های مهمی درباره این اتفاق مواجه شده بود.از سوی دیگر اسرائیل نیز که با برخی کشورهای عربی ارتباط برقرار کرده و با آنها درباره ایران در یک مسیر قرار گرفته‌اند به سمت تمرکز روی آمریکا برای فشار به ایران سوق پیدا کرده‌است. در درون آمریکا نیز شاهد آن بودیم که جریان رادیکال حزب جمهوری‌خواه و نتوکان‌ها با توافق برجام مخالف بودند و به دولت بایدن فشار می‌آوردند که به ایران امتیاز ندهد. تحلیل آنها این است که در انتخابات آینده کنگره آمریکا در عمل دموکرات‌ها نتوانند به موفقیت دست پیدا کنند و جمهوری خواهان بتوانند اکثریت کرسی‌های کنگره را به دست بیاورند. در چنین شرایطی زمینه برای تداوم ریاست جمهوری بایدن با حمایت کنگره از دولت به حداقل ممکن خواهد رسید. این شرایط باعث شد که آمریکا نسبت به برجام رویکردی دیگری در پیش بگیرد و درحالی‌که احتمال توافق وجود داشت.از سوی دیگر تحولاتی که در عراق، لبنان و سوریه وجود دارد نیز زمینه‌ها را برای اعمال فشار اسرائیل به آمریکا علیه ایران بیشتر کرده‌است.

یعنی مشکلات بیرونی باعث شد که برجام به نتیجه نرسد؟چالش‌های درونی در مذاکرات و درخواست‌هایی که ایران و آمریکا داشتند به چه میزان در بی‌نتیجه بودن برجام تاکنون نقش داشته‌است؟

تاخیر و تأمل‌هایی که روی این موضوع شد برجام را در وضعیت شکننده‌ای قرار داده‌است و مشخص نیست در آینده در چه مسیری حرکت خواهد کرد. نکته دیگر جنگ اوکراین و حمله نظامی روسیه به اوکراین است که فضای بین‌المللی را بیشتر تحت تأثیر قرار داده‌است. امروز به‌واسطه این اتفاق موضوع اول فضای بین‌المللی جنگ اوکراین به شمار می‌رود و نگاه افکار عمومی جهان به سمت این است که در نهایت چه اتفاقی در اوکراین رخ خواهد داد و سرنوشت این جنگ و تحریم‌هایی که علیه روسیه به‌واسطه این جنگ صورت گرفته در نهایت چه سرانجامی پیدا خواهد کرد. شاید تا قبل از جنگ اوکراین موضوع تحریم‌های ایران و مذاکرات هسته‌ای پیرامون برجام یکی از مهم‌ترین موضوعات فضای بین‌المللی بود اما پس از حمله نظامی روسیه به اوکراین موضوع مذاکرات هسته‌ای بین ایران و کشورهای غربی

را که با خروج ترامپ از برجام صورت گرفت را دوباره به دست بیاورد. من معتقدم راه‌حل سوم همچنان بهترین راه و حل و شاید تنها راه‌حل باشد که برجام را از محاق بیرون بیاورد

در هفته‌های اخیر اتفاقاتی رخ داد که گمانه‌زنی‌های بیشتری را درباره برجام به وجود آورد. سفر اثریکه موراو امیر قطر به ایران و همچنین سفر ابراهیم رئیسی به عمان از جمله این اتفاقات بود که به‌زعم کارشناسان در سرنوشت برجام تأثیر خواهد داشت. در این زمینه سفر آقای رئیسی به عمان به دلیل میانجی‌گری گذشته این کشور بین ایران و آمریکا از اهمیت بیشتری برخوردار بود. تحلیل شما از این اتفاقات چیست؟ آیا سفر رئیس جمهوری به عمان می‌تواند زمینه‌های رسیدن به توافق را فراهم کند؟

سفر آقای رئیسی به عمان یک سفر دو جانبه بود. روابط ایران و عمان در منطقه از اهمیت زیادی برخوردار است و این موضوع نیز به دلیل این است که هر دو کشور به تنگه هرمز اشراف دارند. روابط تاریخی، دوستانه، و عمیقی که بین دو کشور وجود دارد از این ظرفیت برخوردار است که به موضوعات دیگر نیز منتقل شود و از این ظرفیت استفاده شود. عمان دارای قدرت مانور و تحرکات دیپلماتیک برای باز کردن گره‌های منطقه‌ای است و در این زمینه دارای سابقه طولانی است. عمان با عقلانیت و دقت این نوع فعالیت‌ها را دنبال می‌کند.این اتفاقات در حالی رخ می‌دهد که دولت عمان این اقدامات خود را به‌صورت علنی اعلام نمی‌کند، بلکه کشورهایی که از این تحرکات نتیجه می‌گیرند معمولاً این نتایج را اعلام می‌کنند. به همین دلیل باید منتظر ماند و مشاهده کرد که آیا عمان می‌تواند در این زمینه ابتکار عمل داشته باشد و یک برنامه و ابتکار جدیدی را به ایران و آمریکا ارائه کند یا خیر.البته این وضعیت درباره قطر وجود دارد و این کشور به‌رغم ارتباطات دو جانبه‌ای که با ایران دارد تلاش‌های را برای کاهش تنش بین ایران و آمریکا دنبال می‌کند.باید منتظر ماند که آیا دو کشور عمان و قطر در منطقه خاورمیانه که مستعد هرگونه تغییر و تحول است می‌توانند تنش‌های بین ایران و آمریکا را کاهش بدهند و با اینکه در آینده برجام به مسیرهای دیگری وارد خواهد شد.این احتمال نیز وجود دارد که تلاش‌هایی که صورت می‌گیرد به‌صورت مشترک و یا انفرادی باشد. به همین دلیل باید منتظر ماند و تحولات آینده را در نظر گرفت.

دولت سیزدهم دست به اصلاحات اقتصادی زده است. آیا این اصلاحات با علم به نتیجه رسیدن برجام آغاز شده‌است یا شکست برجام؟

اصلاحات اقتصادی از سوی دولت بایدن در شرایطی انجام شود که معادلات منطقه‌ای و بین‌المللی به سود ایران باشد و اقتصاد ایران در حالت ثبات قرار داشته باشد. بخشی از مشکلات اقتصادی در ایران تاریخی است و به‌صورت طبیعی ایران تلاش می‌کند از این مشکلات عبور کند. دولت نیز در همین راستا تلاش می‌کند. از سوی دیگر دولت می‌توانست در یک شرایط مساعدتری این اصلاحات اقتصادی را انجام بدهد. به همین دلیل نیز تحولات مثبت و یا منفی پیرامون برجام می‌تواند تأثیرات خود را در بر اقتصاد و اصلاحات اقتصادی در ایران برجای بگذارد. نکته مهمی که در این زمینه وجود دارد این است که آثار مثبت و منفی برجام در شرایط کنونی می‌تواند شدید باشد. این سخن به معنای این است که اگر آثار برجام مثبت باشد این آثار مثبت شدت دارد و اگر منفی باشد نیز همین وضعیت وجود خواهد داشت. در نتیجه دولت باید به یک نقطه مناسب بین شرایط داخلی و خارجی دست پیدا کند.

پیرامون برجام می‌تواند تأثیرات خود را در بر اقتصاد و اصلاحات اقتصادی در ایران برجای بگذارد. نکته مهمی که در این زمینه وجود دارد این است که آثار مثبت و منفی برجام در شرایط کنونی می‌تواند شدید باشد. این سخن به معنای این است که اگر آثار برجام مثبت باشد این آثار مثبت شدت دارد و اگر منفی باشد نیز همین وضعیت وجود خواهد داشت. در نتیجه دولت باید به یک نقطه مناسب بین شرایط داخلی و خارجی دست پیدا کند.

پیرامون برجام می‌تواند تأثیرات خود را در بر اقتصاد و اصلاحات اقتصادی در ایران برجای بگذارد. نکته مهمی که در این زمینه وجود دارد این است که آثار مثبت و منفی برجام در شرایط کنونی می‌تواند شدید باشد. این سخن به معنای این است که اگر آثار برجام مثبت باشد این آثار مثبت شدت دارد و اگر منفی باشد نیز همین وضعیت وجود خواهد داشت. در نتیجه دولت باید به یک نقطه مناسب بین شرایط داخلی و خارجی دست پیدا کند.

فرارو

برایان هوک:

بایدن باید در یک نشست در عربستان مرگ برجام را اعلام کند

نماینده پیشین آمریکا در امور ایران با انتقاد از مذاکرات دولت بایدن برای احیای توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ و بازگشت آمریکا به آن، تأکید کرد که رئیس‌جمهور بایدن باید مرگ مذاکرات هسته‌ای با ایران را اعلام کند. برایان هوک نماینده دولت آمریکا در امور ایران در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ در گفت‌وگوی اختصاصی با روزنامه ایندپندنت عربی به سوالاتی پیرامون خروج یک‌جانبه واشنگتن از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام)، مذاکرات وین برای احیای این توافق و سیاست‌های دولت قبلی آمریکا پاسخ داد. هوک در ابتدای این مصاحبه با انتقاد از رویکرد باراک اوباما رئیس‌جمهور اسبق آمریکا در قبال کشورهای حوزه خلیج فارس و برخی دولت‌های عربی گفت: آن‌چه ما بصادی بلند و واضح از تمام خلیج فارس و اسرائیل می‌شنیدیم این بود که ایران در حال تقویت است، در دوران اوباما خوشنشن بیشتر شد و اینکه توافق هسته‌ای به این کشور چراغ سبز برای گسترش آن را داده‌است.وی در ادامه به دفاع از سیاست‌های دونالد ترامپ درخصوص ایران پرداخت و با تکرار ادعاهای خصمنه مقامات آمریکایی علیه کشورمان افزود: استراتژی فشار حداکثری (علیه ایران) بسیار موفقیت‌آمیز بود، چراکه برای این کشور ۲۰۰ میلیارد دلار هزینه داشته‌است و می‌توانید تصور کنید که ممکن بود چطور این پول را صرف کند. بنابراین، رسیدگی به تهدید ایران نیازمند ردیابی منابع مالی آن است و این به معنای تحمیل سیاست ممنوعیت صادرات نفت تا زمانی است که ایران دست از فعالیت‌های هسته‌ای خود بردارد. این مقام پیشین آمریکایی با اشاره به مذاکرات رفع تحریم‌های ایران و بازگشت آمریکا به برجام در وین گفت: آن‌چه دولت بایدن می‌تواند در مقطع کنونی انجام دهد این است که مرگ مذاکرات هسته‌ای را اعلام و سیاستی در عرصه خارجی اتخاذ کند که بازدارندگی، فشار اقتصادی را (برای ایران) بازمی‌گرداند و در کنار دوستان مادر منطقه، به‌ویژه عربستان سعودی، امارات متحده عربی، اسرائیل، بحرین و هر کشور دیگری می‌ایستد.

در پیچه

گفت‌وگوی وزرای خارجه آمریکا و عربستان

وزارت امور خارجه آمریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد که وزیر امور خارجه این کشور در گفت‌وگویی با همتای سعودی‌اش درباره مسائل مختلف دو جانبه و منطقه‌ای از جمله تنش‌های ازنشانی‌اش از نفتکش صافر در منطقه یمن به منطقه گفت‌وگو کرده‌اند. به گزارش ایسنا به نقل از وبگاه وزارت امور خارجه آمریکا، سخنگوی بن فران، وزیر امور خارجه عربستان سعودی گفت‌وگو کرد. وزیر امور خارجه از وزیر خارجه عربستان برای تلاش‌ها جهت تقویت و گسترش آتش‌بس در یمن تشکر کرد و آنها درباره تلاش‌ها برای دفع تهدیدهای اقتصادی، زیست‌محیطی و انسانی‌اش از نفتکش صافر در منطقه دریای سرخ گفت‌وگو کردند. در ادامه این بیانیه آمده است: وزیر امور خارجه بر اهمیت حمایت بین‌المللی از اوکراین در دفاع آن از استقلال و تمامیت ارضی‌اش و بر ضرورت پاسخی جهانی به بحران امنیت غذایی ناشی از جنگ اوکراین تأکید کرد. سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در این بیانیه افزود که وزیر امور خارجه و همتای دو همچنین درباره آنچه چالش‌های ناشی از برنامه هسته‌ای ایران عنوان شده و فرستاده‌ها برای همکاری بیشتر در زمینه مسائل منطقه‌ای گفت‌وگو کردند.

نگاه

سید جلال ساداتیان:

برجام در این مقطع احیا نکردد تمام می‌شود

یک تحلیلگر مسائل بین‌الملل در ارتباط با وضعیت برجام اظهار داشت: ایران در یک ماه اخیر فعالیت‌هایی داشت که چنین به نظر می‌رسد که قصد مصوبه سنار را گرفت که خارج کردن سپاه از لیست تروریستی ممنوع است. در این جادو راه وجود داشت: یا آنکه کلاً برجام را شادو یا آنکه شرایط موجود را بپذیرد. از آن سو اسرائیلی‌ها تلاششان را افزایش دادند تا برجام احیا نشود. وی بیان کرد: واقعیت این است که آمیدی به احیای برجام وجود نداشت؛ مگر آنکه تلاش‌های پشت پرده مانند اقداماتی که عمان، قطر یا عراق انجام می‌دهند، باعث فتح بایی شود. ساداتیان تصریح کرد: به هر حال اگر در این مقطع توافق نشود و برجام احیا نشود، یک راه برای همیشه تمام می‌شود.